

Konsekvenser for heltidsbrug af en reduktion af EU-støtte til dansk landbrug

Ifølge den nye EU-reform CAP2020, vil den afkoblede hektarstøtte til landbruget blive reduceret med 20,7 procent i faste priser. Derudover åbnes der mulighed for, at overføre op til 15 procent af den resterende støtte mellem Søjle I (afkoblet støtte) og Søjle II (Landdistriktsstøtte).

Som et tredje element i den kommende EU-reform, er der vedtaget intern udjævning, hvor der nationalt skal finde en udligning af støtteniveauerne sted. Der er dog mulighed for at vælge den såkaldte "irske model", hvor udligningen kan begrænses til en ekstra reduktion på knap 5 pct. udover den reduktion, der kommer fra anden side. Der er dog endnu usikkerhed om denne del, hvorfor der ikke er foretaget beregninger af effekten heraf.

Som et fjerde element kan EU beslutte at trække på krisefonden i forbindelse med kriser, der påvirker produktionen eller fordelingen af landbrugsprodukter. Fonden "fyldes op igen" gennem en reduktion på op til én procent af de nationale budgetter til direkte betalinger. Der er ikke regnet på denne eventualitet, men taget i anvendelse vil det ramme alle bedrifter forholdsmæssigt.

Som det fremgår af Tabel 1, modtog et gennemsnitligt heltidsbrug ca. 393.000 kr. i EU-støtte i 2012. Den vedtagne reduktion af den afkoblede støtte medfører et fald i støtten på gennemsnitligt 81.333 kr. pr. heltidsbrug.

Lægges hertil de 15 pct. reduktion som følge af overførsel fra Søjle 1 (afkoblet støtte) til Søjle II (Landdistriktsmidler) reduceres EU-støtten samlet set med ca. 128.000 kr. for en gennemsnitlig heltidsbedrift. Sidstnævnte reduktion er under forudsætning af, at midlerne enten ikke føres tilbage til landbruget, eller at de føres tilbage under betingelser, som medfører tilsvarende omkostninger for landmanden (f.eks. miljøkrav).

Som det fremgår af Tabel 1, er der forskel på, hvordan den foreslåede støttereduktion rammer de enkelte driftsgrene. Mælkeproducenterne rammes som udgangspunkt mest, efterfulgt af planteavlere og svineproducenter. Mælkeproducenterne vil derudover også blive ramt hårdest af en evt. intern udjævning, til fordel for de øvrige driftsgrene.

Tabel 1: Heltidsbedrifters støtteniveau og mistet støtte

	Alle*	Planter	Mælk	Svin
EU-støtte 2012	392.913 kr.	471.050 kr.	481.296 kr.	366.945 kr.
Reduktion af EU-støtte (20,7 pct.)	81.333 kr.	97.507 kr.	99.628 kr.	75.958 kr.
Reduktion af EU-støtte plus overførsel fra Søjle I til Søjle II (20,7 pct. plus yderligere 15 pct.)	128.070 kr.	153.539 kr.	156.878 kr.	119.606 kr.

* "Alle" er højere end gns. af planter, mælk og svin, da der medregnes andre driftsgrene, såsom slagtekalve.

I Tabel 2 vises de økonomiske konsekvenser af støttereduktionen i form af en beregning af antallet og andelen af landbrugsbedrifter, der mister evnen til at præstere et positivt driftsresultat, når den foreslåede reduktion af den afkoblede støtte realiseres, og hvis overførslen af den direkte støtte til Landdistriktsmidler implementeres – sidstnævnte stadig under forudsætning af, at midlerne ikke føres tilbage eller føres tilbage med tilsvarende omkostninger.

Tabel 2: Heltidsbedrifter, der mister evnen til at skabe et positivt driftsresultat*

2012	Alle*	Planter	Mælk	Svin
Antal heltidsbedrifter	11.605	2.621	3.619	2.855
Antal/andel, der mister evnen til at skabe et positivt driftsresultat ved 20,7 pct. reduktion af afkoblet støtte	581 / 5 pct.	138 / 6,6 pct.	237 / 6,7 pct.	97 / 3,4 pct.
Antal/andel, der mister evnen til at skabe et positivt driftsresultat ved 20,7 pct. reduktion af afkoblet støtte plus overførsel af yderligere 15 pct. til Landdistriktsmidler uden tilbageførelse	903 / 7,8 pct.	213 / 8,1 pct.	366 / 10,1 pct.	162 / 5,7 pct.

* Beregningen er foretaget efter principperne i "Kortlægning af økonomisk styrke i dansk landbrug" Videncentret for Landbrug, Landbrugsinfo, dec. 2012.

Som det fremgår af tabellen, mister ca. 581 bedrifter evnen til at opnå et positivt driftsresultat med den foreslåede støttereduktion. Relativt set rammes mælkeproducenterne hårdest, og udgør mere end en tredjedel af de truede.

Indregnes overførsel af støtte til Landdistriktsmidler er der tale om 903 bedrifter, der mister evnen til at opnå et positivt driftsresultat. Relativt set rammes mælkeproducenter igen hårdest, og udgør næsten halvdelen af de truede.

Landbrugene, som mister evnen til at skabe et positivt driftsresultat som følge af reduktion af den direkte støtte, har tilsammen en gæld på 13,3 mia. kr., heraf ca. 2,2 mia. kr. i bankgæld.

Inklusive konsekvenserne af overførsel fra Søjle I til Søjle II har bedrifterne, der mister evnen til at skabe et positivt driftsresultat, en samlet gæld på knap 21,2 mia. kr., hvoraf ca. 3,6 mia. kr. er bankgæld.

Endeligt skal det bemærkes, at ud over de landmænd, der mister evnen til at præstere et positivt driftsresultat, svækkes økonomien også hos alle øvrige landmænd, der mister støtte. Videncentret for Landbrug har tidligere beregnet, at der i alt er næsten 1.400 heltidsbedrifter, svarende til 11,3 pct., som ikke er i stand til at opnå et positivt driftsresultat under "neutrale" forudsætninger. Disse bedrifters mulighed for at overleve forringes kraftigt.

Med reduktionen af støtten vokser antallet af virksomheder, som ikke kan præstere et positivt driftsresultat således til næsten 2.000 bedrifter, svarende til ca. 17 pct. af alle heltidsbedrifter.

Hvis yderligere 15 pct. af den direkte støtte overføres til Landdistriktsstøtten, vokser gruppen af heltidslandbrug, som ikke kan opnå et positivt driftsresultat til over 2.300 bedrifter, svarende til næsten 20 pct. af heltidsbedrifterne.

Henvendelse vedr. analysen bedes rettet til:

Klaus Kaiser
Erhvervsøkonomisk chef
Videncentret for Landbrug
T +45 8740 5175 (direkte)
M +45 2013 5175
E kak@vfl.dk